

Colossians

The purpose of this apparatus is to show all variation within **Family 35**, as identified by a complete collation of the following thirty-seven representative MSS—18, 35, 201, 204, 328, 386, 394, 444, 604, 757, 824, 928, 986, 1072, 1075, 1100, 1248, 1249, 1503, 1548, 1637, 1725, 1732, 1761, 1768, 1855, 1864, 1865, 1876, 1892, 1897, 2080, 2352, 2466, 2554, 2587 and 2723. The first reading is that of the family and represents the vote of all the collated MSS (listed above) that are not identified as having a variant. 18, 444, 1732, 1864, 2554 and 2723 have no variants.

ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ¹

[Salutation]

1.1 Παυλος, αποστολος Ιησου Χριστου δια θεληματος Θεου, και Τιμοθεος ὁ αδελφος, 2 τοις εν Κολοσσαις² ἁγιοις και πιστοις αδελφοις εν Χριστω: χαρις ὑμιν³ και ειρηνη απο Θεου Πατρος ἡμων και Κυριου Ιησου Χριστου.

[Building rapport]

3 Ευχαριστουμεν τω Θεω και Πατρι του Κυριου ἡμων Ιησου Χριστου παντοτε περι ὑμων προσευχομενοι 4 (ακουσαντες την πιστιν ὑμων εν Χριστω Ιησου και την αγαπην την⁴ εις παντας τους ἁγιους), 5 δια την ελπιδα την αποκειμενην ὑμιν εν τοις ουρανοις, ἦν προηκουσατε εν τω λογω της αληθειας 6 (του ευαγγελιου του παροντος εις ὑμας καθως και εν παντι τω κοσμω, και εστιν καρποφορουμενοι και αυξανομενοι⁵ καθως και εν ὑμιν, αφ' ἧς ἡμερας ηκουσατε και επεγνωτε την χαριν του Θεου εν αληθεια), 7 καθως και εμαθετε απο Επαφρα, του αγαπητου συνδουλου ἡμων, ὅς εστιν πιστος ὑπερ ὑμων διακονος του Χριστου, 8 ὁ και δηλωσας ἡμιν την ὑμων αγαπην εν πνευματι.

[Christ preeminent]

[Walk worthily of the Lord]

1.9 Δια τουτο και ἡμεις, αφ' ἧς ἡμερας ηκουσαμεν, ου παυομεθα ὑπερ ὑμων προσευχομενοι και αιτουμενοι ἵνα πληρωθητε την επιγνωσιν του θεληματος αυτου εν παση σοφια και συνεσει πνευματικη, 10 περιπατησαι ὑμας αξιως του Κυριου εις πασαν αρεσκειαν, εν παντι εργω αγαθω καρποφορουντες και αυξανομενοι εις την επιγνωσιν του Θεου· 11 εν παση δυναμει δυναμουμενοι κατα το κρατος της δοξης αυτου, εις πασαν ὑπομονην και μακροθυμιαν· 12 μετα χαρας ευχαριστουντες τω⁶ Πατρι τω ἱκανωσαντι ἡμας εις την μεριδα του κληρου των ἁγιων εν τω φωτι· 13 ὅς⁷ ερρυσατο ἡμας εκ της εξουσιας του σκοτους και μετεστησεν εις την βασιλειαν του Υἱου της αγαπης αυτου, 14 εν ᾧ εχομεν την απολυτρωσιν δια του αιματος αυτου, την αφεσιν των ἁμαρτιων·

[The supremacy of Christ described]

15 ὅς εστιν εικων του Θεου του αορατου, πρωτοτοκος πασης κτισεως, 16 ὅτι εν αυτω εκτισθη τα παντα—τα εν τοις ουρανοις και τα επι της γης, τα ὄρατα και τα αορατα, ειτε θρονοι ειτε κυριοτητες ειτε αρχαι ειτε εξουσιαι—τα παντα δι' αυτου και εις αυτον εκτισται· 17 και αυτος εστιν προ παντων, και τα παντα εν αυτω συνεστηκεν. 18 Και, αυτος εστιν ἡ κεφαλη του σωματος, της εκκλησιας·

ὅς εστιν αρχη,⁸ πρωτοτοκος εκ των νεκρων, ἵνα γενηται εν πασιν αυτος πρωτευων, 19 ὅτι εν αυτω ευδοκησεν παν το πληρωμα κατοικησαι 20 και δι' αυτου αποκαταλλαξαι τα παντα εις αυτον, ειρηνοποιησας δια του αιματος του σταυρου αυτου—δι' αυτου, ειτε τα επι της γης ειτε τα επι⁹ τοις ουρανοις.

¹ Both the Text and the apparatus are the responsibility of Wilbur N. Pickering, ThM PhD, ©.

² κολοσσαις || κολασσαις [40%] 149,201,328,394,604,757,986,1075,1249,1548,1855,1864^c;2352,2587

³ υμιν || --- 386

⁴ την || ην εχετε (11.4%) 2080

⁵ και αυξανομενοι 35^c || --- (52%) 35

⁶ τω || 1 θεω και [30%] 1768,1892^m

⁷ ος || 1 και 1897

⁸ αρχη || απαρχη 1249

⁹ επι || εν [50%] 1892^c

Colossians

[The truth applied]

21 Και ὑμας (ποτε οντας απηλλοτριωμενους και εχθρους τη διανοια εν τοις εργασις τοις ποιηροις) 22 νυνι δε αποκατηλλαξεν εν τω σωματι της σαρκος αυτου δια του θανατου αυτου, παραστησαι ὑμας¹ ἁγιους και αμωμους και ανεγκλητους κατενωπιον αυτου—23 ει γε επιμενετε τη πιστει τεθεμελιωμενοι και ἑδραιοι, και μη μετακινουμενοι απο της ελπιδος του ευαγγελιου, οὐ ηκουσατε του κηρυχθεντος εν παση τη κτισει τη ὑπο τον ουρανον, οὐ εγενομην εγω, Παυλος, διακονος.

[What Paul does and why he does it]

[Present everyone perfect in Christ]

1.24 Νυν χαιρω εν τοις παθημασιν μου ὑπερ ὑμων και ανταναπληρω τα ὑστερηματα των θλιψεων του Χριστου εν τη σαρκι μου, ὑπερ του σωματος αυτου, ὅ εστιν ἡ εκκλησια, 25 ἥς εγενομην εγω διακονος κατα την οικονομιαν του Θεου² την δοθεισαν μοι εις ὑμας, πληρωσαι τον λογον του Θεου, 26 το μυστηριον το αποκεκρυμμενον απο των αιωνων και απο των γενεων, νυνι δε εφανερωθη τοις ἁγιοις αυτου· 27 οἷς ηθελησεν ὁ Θεος γνωρισαι τις ὁ πλουτος της δοξης του μυστηριου τουτου εν τοις εθνεσιν, ὅς εστιν Χριστος εν ὑμιν, ἡ ελπις της δοξης· 28 ὃν ἡμεις καταγγελλομεν, νουθετουντες παντα ανθρωπον και διδασκοντες παντα ανθρωπον³ εν παση σοφια, ἵνα παραστησωμεν παντα ανθρωπον τελειον εν Χριστω⁴· 29 εις ὃ και κοπιω, αγωνιζομενος⁵ κατα την ενεργειαν αυτου την ενεργουμενην εν εμοι εν δυναμει.

[A wealth of confident understanding]

2.1 Θελω γαρ ὑμας ειδεναι ἡλικιον⁶ αγωνια εχω περι ὑμων και των εν Λαοδικεια, και ὅσοι ουχ ἔωρακασιν το προσωπον μου εν σαρκι, 2 ἵνα παρακληθωσιν αἱ καρδιαι αυτων, συμβιβασθεντων εν αγαπη και εις παντα πλουτον της πληροφοριας της συνεσεως, εις επιγνωσιν του μυστηριου του Θεου και Πατρος και του Χριστου, 3 εν ᾧ εσιν παντες οἱ θησαυροι της σοφιας και της γνωσεως αποκρυφοι.

4 Τουτο δε λεγω ἵνα μη τις ὑμας⁷ παραλογιζηται εν πιθανολογια. 5 Ει γαρ και τη σαρκι απειμι, αλλα τω πνευματι συν ὑμιν ειμι, χαιρων και βλεπων⁸ ὑμων την ταξιν και το στερεωμα της εις Χριστον πιστεως ὑμων.

[Christian responsibility]

2.6 Ὡς ουν παρελαβετε τον Χριστον, Ἰησουν τον Κυριον, εν αυτω περιπατετε, 7 ερριζωμενοι και εποικοδομουμενοι εν αυτω και βεβαιουμενοι⁹ εν τη πιστει, καθως εδιδαχθητε, περισσεουντες εν αυτη¹⁰ εν ευχαριστια.

[Christ VS 'the world']

8 Βλεπετε μη τις ὑμας εσται ὁ συλαγωγων¹¹ δια της φιλοσοφιας και κεινης απατης, κατα την παραδοσιν των ανθρωπων, κατα τα στοιχεια του κοσμου και ου κατα Χριστον. 9 Ὅτι εν αυτω κατοικει παν το Πληρωμα της Θεοτητος σωματικως, 10 και εστε εν αυτω πεπληρωμενοι ὅς εστιν ἡ κεφαλη πασης αρχης και εξουσιας· 11 εν ᾧ και περιετμηθητε, περιτομη χειροποιητω, εν τη απεκδυσει του σωματος των ἁμαρτιων της σαρκος, εν τη περιτομη του Χριστου, 12 συνταφεντες αυτω εν τω βαπτισματι· εν ᾧ και συνηγερθητε δια της πιστεως της ενεργειας του Θεου του εγειραντος αυτον εκ των¹² νεκρων.

¹ ὑμας || ημας 1892

² του θεου || --- 1637

³ και διδασκοντες παντα ανθρωπον 757^c || --- 757,1865 (obvious homoioteleuton)

⁴ χριστου || 1 ιησου [60%] 1892^c,2080

⁵ αγωνιζομενος || αγωνιζομενος 394

⁶ ἡλικιον || ἡλικιον 1855

⁷ ὑμας || ημας 1876

⁸ βλεπων || βλεπω 757

⁹ βεβαιουμενοι || βεβαιουμεν 1248^c

¹⁰ αυτη || αυτω [1%] 1248

¹¹ συλαγωγων || συλαγαγων 1249 || συλλαγαγων 2352

¹² των 35^c,1072^c || --- [30%] 35,1072,1768

Colossians

13 Και ὑμας,¹ νεκρους οντας τοις παραπτώμασιν και τη ακροβυστια της σαρκος ὑμων—συνεζωποιοισεν ὑμας συν αυτω· χαρισαμενος ἡμιν παντα τα παραπτώματα· 14 ἐξαλειψας το καθ' ἡμων χειρογραφον (τοις δογμασιν) ὃ ἦν ὑπεναντιον ἡμιν, και αυτο ηρκει² εκ του μεσου, προσηλωσας αυτο τω σταυρω· 15 απεκδυσαμενος τας αρχας και τας εξουσιας, εδειγματισεν εν παρρησια, θριαμβευσας αυτους εν αυτω.

[Don't be disqualified!]

16 Μη ουν τις ὑμας³ κρινετω εν βρωσει ἢ⁴ εν ποσει, ἢ εν μερει ἑορτης ἢ νουμηνιας ἢ σαββατων, 17 ἃ εστιν σκια των μελλοντων, το δε σωμα Χριστου. 18 Μηδεις ὑμας καταβραβευετω,⁵ θελων εν ταπεινοφροσυνη και θρησκεια των αγγελων, ἃ μη ἑωρακεν εμβατευων, εικη φυσιουμενος ὑπο του νοος της σαρκος αυτου, 19 και ου κρατων την κεφαλην, εξ οὔ παν το σωμα, δια των ἄφων⁶ και συνδεσμων επιχορηγουμενον και συμβιβαζομενον, αυξει την αυξησιν του Θεου.

20 Ει ουν απεθανετε συν Χριστω απο των στοιχειων του κοσμου, τί, ὡς ζωντες εν κοσμῳ, δογματιζεσθε 21—“Μη ἄψη, μηδε⁷ γευση, μηδε θιγης!”—22 (ἃ εστιν παντα εις φθοραν τη αποχρησει) κατα τα ενταλματα και διδασκαλιας των ανθρωπων? 23 Ἐτινα εστιν λογον μεν εχοντα σοφιας εν εθελοθρησκεια⁸ και ταπεινοφροσυνη και αφειδια σωματος, ουκ εν τιμη τινη προς πλησμονην της σαρκος.

[Things above VS things below]

3.1 Ει ουν συνηγερθητε τῷ Χριστῷ, τα ανω ζητετε, οὔ ὁ Χριστος εστιν, εν δεξια του Θεου καθημενος· 2 τα ανω φρονειτε, μη τα επι της⁹ γης, 3 απεθανετε γαρ και ἡ ζωη ὑμων κεκρυπται συν τῷ Χριστῷ εν τῷ Θεῳ. 4 Ὅταν¹⁰ ὁ Χριστος φανερωθη, ἡ ζωη ἡμων,¹¹ τοτε και ὑμεις συν αυτω¹² φανερωθησεσθε εν δοξῃ.

5 Νεκρωσατε ουν τα μελη ὑμων τα επι της γης: πορνειαν, ακαθαρσιαν, παθος, επιθυμιαν κακην, και την πλεονεξιαν ἣτις εστιν ειδωλολατρια.¹³ 6 δι' ἃ ερχεται ἡ οργη του Θεου επι τους υἱους της απειθειας, 7 εν οἷς και ὑμεις¹⁴ περιεπατησατε ποτε ὅτε εζητε εν αυτοις. 8 Νυνι δε αποθεσθε και ὑμεις τα παντα—οργην, θυμον, κακιαν, βλασφημιαν, αισχρολογιαν—εκ του στοματος ὑμων. 9 Μη ψευδεσθε εις αλληλους, απεκδυσαμενοι¹⁵ τον παλαιον ανθρωπον συν ταις πραξεσιν αυτου 10 και ενδυσαμενοι τον νεον, τον ανακαινουμενον εις επιγνωσιν κατ' εικονα του κτισαντος αυτον, 11 ὅπου ουκ ενι Ἕλλην και Ιουδαιος, περιτομη και ακροβυστια, βαρβαρος, Σκυθης, δουλος, ελευθερος· αλλα τα παντα και¹⁶ εν πασιν Χριστος.

[Relationships among believers]

12 Ενδυσασθε ουν, ὡς εκλεκτοι του Θεου, ἅγιοι και ηγαπημενοι, σπλαγχνα οικτιρμου,¹⁷ χρηστοτητα, ταπεινοφροσυνην, πραοτητα, μακροθυμιαν· 13 ανεχομενοι αλληλων και χαριζομενοι ἑαυτοις,¹⁸ εαν τις προς τινα εχη¹ μομφην—καθως και ὁ Χριστος εχαρισατο

¹ ὑμας 1637^c || ἡμας 1637 (hard to decipher, but looks like an υ written over an η)

² ηρκει 1876^c || ηρειν [40%] 149,201,328,394,928^c,986,1072^c,1249,1768,1876,1892^c

³ ὑμας || ἡμας 328,394,604,928,1249,1855

⁴ ἢ || και [2%] 1855

⁵ καταβραβευετω 394^c || καταβρευετω 2587 || καταβραβεβετω 824 || καταβραβετω 394

⁶ ἄφων || ἄφων [25%] 1248,1725,1732,1876,2352

⁷ μηδε || μητε 1248

⁸ εθελοθρησκεια || εθελοθρησκια [10%] 1248,1503

⁹ της || --- 1768

¹⁰ οταν || 1 δε 1761

¹¹ ἡμων || υμων [10%] 386,1072

¹² συν αυτω 2466^c || --- 2466

¹³ ειδωλολατρια || ειδωλολατρεια [45%] 1768

¹⁴ υμεις 1876^{c?} || ἡμεις 1876

¹⁵ απεκδυσαμενοι || απεκδυσα 394 (at end of line)

¹⁶ και || --- 1248

¹⁷ οικτιρμου || οικτιρμων [20%] 386,1761

¹⁸ εαυτοις || αυτοις 394

Colossians

ὑμιν, οὕτως και ὑμεῖς· 14 ἐπι πασιν δε τουτοις την αγαπην, ἣτις ἐστιν συνδεσμος της τελειοτητος.

15 Και ἡ εἰρηνη του Θεου βραβευετω ἐν ταις καρδιαις ὑμων, εἰς ἣν και ἐκληθητε ἐν ἐνι σωματι·² και ευχαριστοι γινεσθε.

16 Ὁ λογος του Χριστου ἐνοικειτω ἐν ὑμιν πλουσιως ἐν παση σοφια διδασκοντες και νουθετουντες ἑαυτους, ψαλμοις και ὑμνοις και ὠδαις πνευματικαις ἐν χαριτι ἀδοντες ἐν τη καρδια ὑμων τῷ Κυριῳ.

17 Και παν ὅ τι³ ἀν ποιητε ἐν λογῳ ἢ ἐν⁴ ἐργῳ, παντα ἐν ονοματι⁵ Κυριου Ἰησου, ευχαριστουντες τῷ Θεῳ και Πατρὶ δι' αὐτου.

[Household relationships]

18 Αἱ γυναικες, ὑποτασσεσθε τοις ἰδιοις ἀνδρασιν, ὡς ἀνηκεν ἐν Κυριῳ.

19 Οἱ ἀνδρες, αγαπατε τας γυναικας και μη πικραινεσθε προς αυτας.

20 Τα τεκνα, ὑπακουετε τοις γονευσιν κατα παντα, τουτο γαρ ἐστιν ευαρεστον ἐν⁶ Κυριῳ.

21 Οἱ πατερες, μη ἐρεθιζετε τα τεκνα ὑμων, ἵνα μη ἀθυμωσιν.

22 Οἱ δουλοι, ὑπακουετε κατα παντα τοις κατα σαρκα κυριοις, μη ἐν οφθαλμοδουλαις⁷ ὡς ἀνθρωπαρεσκοι, ἀλλ' ἐν ἀπλοτητι καρδιας, φοβουμενοι τον Θεον. 23 Και παν ὅ τι ἐὰν⁸ ποιητε, ἐκ ψυχης ἐργαζεσθε, ὡς τῷ Κυριῳ και οὐκ ἀνθρωποις, 24 εἰδοτες ὅτι ἀπο Κυριου ληψεσθε την ἀνταποδοσιν της κληρονομιας· τῷ γαρ Κυριῳ Χριστῷ δουλευετε. 25 (Ὁ δε ἀδικων κομιεται ὃ ἠδικησεν, και οὐκ ἐστιν προσωποληψια.)

4.1 Οἱ κυριοι, το δικαιον και την ἰσοτητα τοις δουλοις παρεχεσθε,⁹ εἰδοτες ὅτι και ὑμεῖς ἐχετε Κυριον ἐν ουρανοις.

[Redeem the time]

2 Τῇ προσευχῇ προσκαρτερεῖτε, γρηγορουντες ἐν αὐτῇ ἐν ευχαριστια, 3 προσευχομενοι ἅμα και περὶ ἡμων, ἵνα ὁ Θεος ἀνοιξῇ ἡμῖν¹⁰ θυραν του λογου, λαλησαι το μυστηριον του Χριστου (δι' ὃ και δεδεμαι), 4 ἵνα φανερωσω αὐτο, ὡς δεῖ με λαλησαι. 5 Ἐν σοφια περιπατεῖτε προς τους ἐξω, τον καιρον ἐξαγοραζομενοι. 6 Ὁ λογος ὑμων παντοτε ἐν χαριτι, ἄλατι¹¹ ἠρτυμενος, εἰδεναι πως δεῖ ὑμας¹² ἐνι ἑκαστῷ ἀποκρινεσθαι.¹³

[Concluding remarks]

4.7 Τα κατ' ἐμε παντα γνωρισει ὑμῖν Τυχικος, ὁ αγαπητος ἀδελφος και πιστος διακονος και συνδουλος ἐν Κυριῳ, 8 ὃν ἐπεμψα προς ὑμας εἰς αὐτο τουτο, ἵνα γνω τα περὶ ὑμων και παρακαλεση τας καρδιας ὑμων, 9 συν Οἰησιμῳ, τῷ πιστῷ και αγαπητῷ ἀδελφῷ, ὅς ἐστιν ἐξ ὑμων· παντα ὑμῖν¹⁴ γνωριουσιν τα ὡδε.¹⁵

10 Ἀσπαζεται ὑμας Ἀρισταρχος, ὁ συναιχμαλωτος μου, και Μαρκος ὁ ἀνεψιος Βαρναβα (περὶ οὗ ἐλαβετε ἐντολας· ἐὰν ἐλθῇ προς ὑμας δεξασθε αὐτον), 11 και Ἰησους ὁ λεγομενος Ἰουστος, οἱ οντες ἐκ περιτομης οὗτοι μονοι συνεργοι εἰς την βασιλειαν του Θεου· οἵτινες ἐγενηθησαν μοι παρηγορια.

¹ ἐχη || ἐχει [10%] 1876

² σωματι || σωματοι 394

³ ὃ τι || ὅτι [20%] 201,1548

⁴ ἐν 1725^c,1768^c || --- [10%] 1725,1768,1897

⁵ ονοματι 35^c || 1 του [10%] 35

⁶ ἐν || τῷ [20%] 201,204

⁷ οφθαλμοδουλαις || οφθαλμοδουλειαις [43%] 201,986,1855^c

⁸ ἐὰν 1892^c || ἀν (19.1%) 1248,1503 || --- 1892

⁹ παρεχεσθε || παρεχετε [18%] 1761

¹⁰ ο θεος ἀνοιξῇ ἡμῖν || ~ 3412 328,394,604,928,1249

¹¹ ἀλατι || ἀλλατι 1876

¹² ὑμας || ἡμας 386

¹³ ἀποκρινεσθαι || ἀποκρικρινεσθαι 824 (from one page to the next)

¹⁴ ὑμῖν || ὑμων 2466

¹⁵ ὡδε || ὡδὲ 386^c,444,1249,1548,1732,1865,1892

Colossians

12 Ασπαζεται ύμας Επαφρας, ό εξ ύμων, δουλος Χριστου, παντοτε αγωνιζομενος ύπερ ύμων εν ταις προσευχαις, ίνα στητε τελειοι και πεπληρωμενοι εν παντι θεληματι του Θεου.
13 Μαρτυρω γαρ αυτω ότι εχει ζηλον πολυν ύπερ ύμων, και των εν Λαοδικεια και των εν Ίεραπολει.

14 Ασπαζεται ύμας Λουκας, ό ιατρος ό αγαπητος, και Δημας. 15 Ασπασασθε¹ τους εν Λαοδικεια αδελφους, και Νυμφαν και την κατ' οικον αυτου εκκλησιαν.

16 Και όταν αναγνωσθη παρ' ύμιν ή επιστολη,² ποιησατε ίνα και εν τη Λαοδικεων³ εκκλησια αναγνωσθη, και την εκ Λαοδικειας ίνα και ύμεις αναγνωτε.

17 Και ειπατε Αρχιππω, "Βλεπε⁴ την διακονιαν ήν παρελαβες εν Κυριω, ίνα αυτην πληροις."

[Sign-off]

4.18 Ό ασπασμος τη εμη χειρι: Παυλου. Μνημονευετε μου των δεσμων. Ή χαρις μεθ' ύμων. Αμην.⁵

---

¹ ασπασασθε 201° || ασπασασθαι 201

² επιστολη || 1 αυτη 2080

³ λαοδικεων || λαοδικαιων [15%] 1100

⁴ βλεπε || βλεπετε 1248

⁵ The Greek font used is Bwgrkl and may be downloaded free from <http://www.bibleworks.com>.